

Чала А. О., магістрант,
наук. кер. – **Гордієнко С. М.**, ст. викл.,
*Харківський національний університет міського
господарства імені О. М. Бекетова, Україна*

АНАЛІЗ ЗАХОДІВ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПОТРЕБ МАЛОМОБІЛЬНИХ ГРУП НАСЕЛЕННЯ В МІСЬКИХ ПІДЗЕМНИХ ПІШОХІДНИХ ПЕРЕХОДАХ

Маломобільні групи населення (МГН) – люди, що відчують труднощі при самостійному пересуванні, одержанні послуги, а також при орієнтуванні в просторі. МГН щодня стикаються з проблемами пересування по місту. Пішохідні переходи створені для комфортного та безпечного руху з одного боку вулиці на інший. Але в Україні, переходи абсолютно не пристосовані для пересування інвалідів.

В Україні була прийнята стратегія по підвищенню безпеки дорожнього руху до 2020 року. Один з пунктів стратегії – спорудження надземних та підземних переходів. Керівник «Укравтодора» Славомир Новак заявив, що зможе облаштувати 1000 підземних та наземних переходів.

Проте в містах України підземні переходи майже не обладнані для безпечного пересування маломобільних груп населення. Наприклад, в Харкові переходи знаходяться в поганому стані. Пандуси мають не нормативний ухил 45 градусів. В переходах відсутні підйомники та ліфти. Немає також звукових сигналів для слабозорих, навігації.

Існують такі ознаки доступності об'єктів для користування МГН:

1. Безпроблемне пересування по прилеглій території: тротуари шириною не менше 1,50 – 1,80 м: пандуси або пониження бордюру (не вище 4см).
2. Доступний заїзд у приміщення за допомогою пандусів. А саме:
 - максимальна висота одного підйому пандуса не повинні перевищувати 0,8 м при ухилі не більше 8%. При перепаді висот підлоги на шляхах руху 0,2 м допускається збільшувати ухил пандуса до 10%).
 - площадка на горизонтальній ділянці пандуса повинна бути глибиною не менше 1,5 м.
 - поручні пандусів слід розташовувати на висоті 0,7 і 0,9 м, сходи - на висоті 0,9 м.
3. Доступність до усіх поверхів у приміщенні (ліфти та ескалатори).
4. Наявність піктограм.

В Україні також прийнято Закон « Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні».

У статті 26 розділу V. «Створення умов для безперешкодного доступу інвалідів до соціальної інфраструктури» зазначено, що всі установи зобов'язані створити умови для безперешкодного доступу до них маломобільних груп населення.

Стаття 27 говорить про те, що забудова міста, проектування та реконструкція без пристосування для використання інвалідами не

допускаються. Також все треба узгоджувати з громадськими організаціями інвалідів.

На відміну від Харкова, у Києві в деяких підземних переходах можна знайти ліфти, підйомники та пандуси з нормативними нахилами.

В місті Баку підземні пішохідні переходи також обладнані ескалаторами і підйомниками. До того ж вони не схожі один на одного й оздоблені мармуром та художніми орнаментом.

У місті Самара (Росія) виконують будівництво та обстеження існуючих підземних пішохідних переходів. З урахуванням виконання державної програми «Доступне середовище», проектом були передбачені рішення щодо забезпечення доступності споруди і прилеглих територій маломобільними групами населення шляхом додаткового зведення в складі сходових груп – системи пандусів.

Отже, для полегшення пересування маломобільних груп населення в підземних пішохідних переходах слід передбачати пандуси, підйомники та ліфти.

Щодо міста Харкова, то потрібно модернізувати підземні переходи.

Основними заходами, яких слід вжити для маломобільних груп населення в переходах, можуть бути:

- будівництво похилих пандусів, ескалаторів і спеціальних підйомників;
- облаштування сходів системою підігріву і неслизькими накладками;
- внесення відповідних змін до діючої системи навігації;
- впровадження системи подачі звукових сигналів для пішоходів з вадами зору.

Зазначені заходи можна виконати за рахунок громадських організацій та спонсорів. Зокрема в місті Харкові, функціонують різні товариства, що займаються маломобільними групами населення. Наприклад, Харківська обласна організація Всеукраїнської організації інвалідів «Союз організації інвалідів України», «Джерело» Харківське міське товариство інвалідів, районні товариства інвалідів.

Спираючись на досвід інших країн, наразі можна створити пілотний пішохідний перехід у м. Харків, який буде не тільки відповідати нормативам, але й буде користуватися попитом у мешканців міста. Враховуючи те, що в Україні з'явилась стратегія, яка передбачає створення нових підземних переходів, цей проект буде актуальним.